A photograph of a long row of wind turbines on a coastal path at sunset. The sky is a mix of orange, red, and blue, and the water is calm. The turbines are silhouetted against the bright horizon.

Nowy model rynku energii (EMD) - wybrane unijne uwarunkowania obrotu energią elektryczną w roku 2024 i latach następnych

23 kwietnia 2024

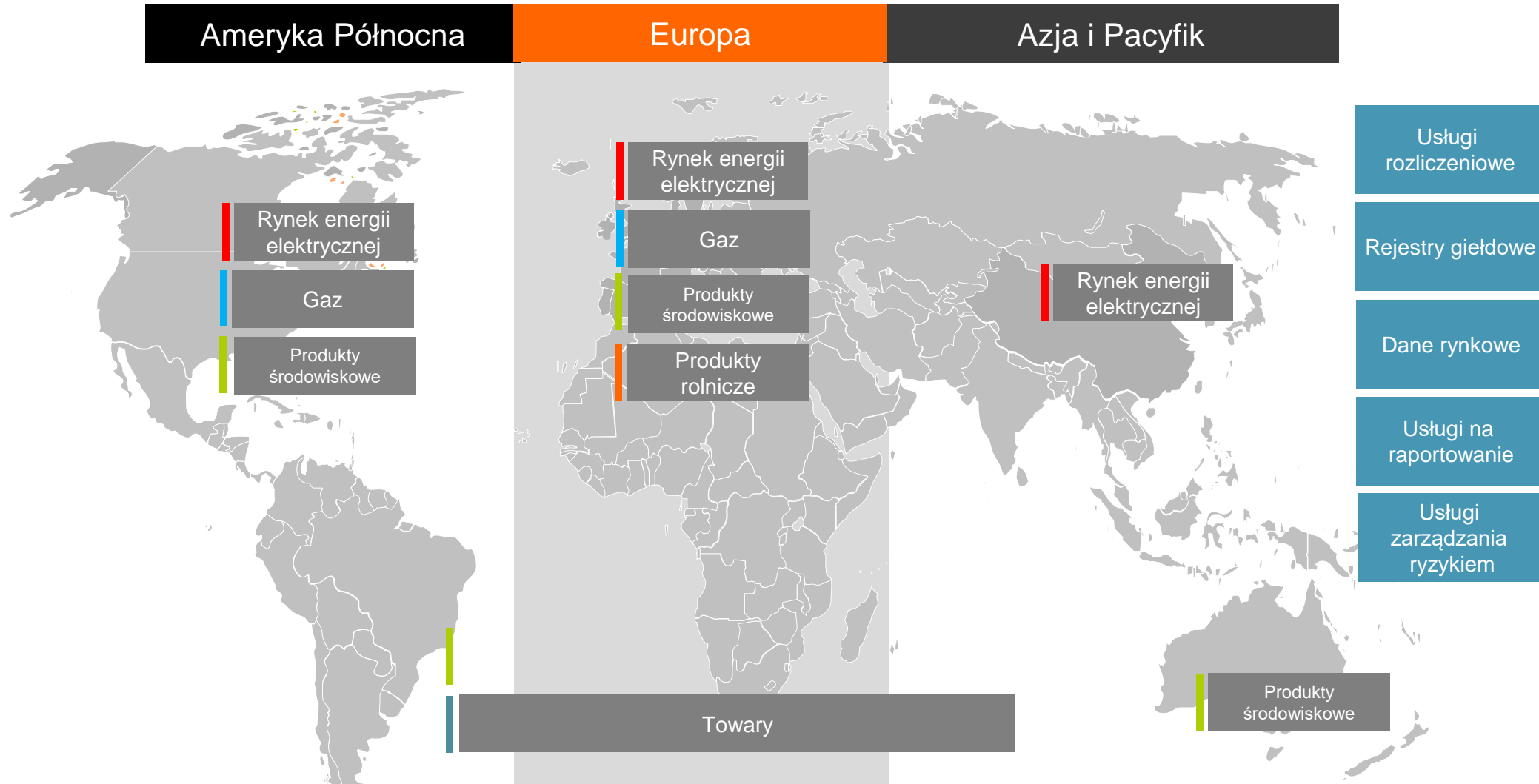
Kazimierz Dolny

1. Prezentacja Grupy EEX
2. Kontekst EMD
3. Zmiany na rynkach krótko i długoterminowych

Grupa EEX obsługuje rynki energii na całym świecie

> eex group

Grupa EEX oferuje kompleksową gamę produktów i usług w trzech głównych strefach światowych i posiada wieloletnie doświadczenie w sektorach energii elektrycznej, gazu ziemnego oraz szeregu konkretnych produktów mających wspierać transformację energetyczną, zwanych „produktami środowiskowymi”.

Grupa EEX – rynki spotowe i derywaty na energię elektryczną

> epexspot

Spot market

Intraday

- Rynki dnia bieżącego z obrotem ciągłym do 5 minut przed dostawą
- 60 min, 30 min i 15 min
- European Market Coupling

Day-ahead

- Rynki dnia następnego
- Fixing raz dziennie o 12.00, przez cały rok
- European Market Coupling

Cel:

- Synchronizacja produkcji i konsumpcji
- Optymalizacja krótkoterminowa

> eex

Forward market

- Kontrakty terminowe z rozliczeniem finansowym
- Terminy produktów do 10 lat
- Handel giełdowy i rejestracja transakcji
- +20 kontraktów na power futures

Cel:

- Hedging
- Dostarczanie średnio- i długoterminowych sygnałów inwestycyjnych dla uczestników rynku i inwestorów.

Pozycja EPEX SPOT w Grupie EEX

› eex group

› eex

› epexspot

Rynki derywatów na energii
Rynki gazu
Rynki środowiskowe
(uprawnienia do emisji CO2)
- > Głównie wykonanie finansowe

Rynki krótkoterminowe

Rynek dnia
następnego
- Drugi fixing
(SDAC)

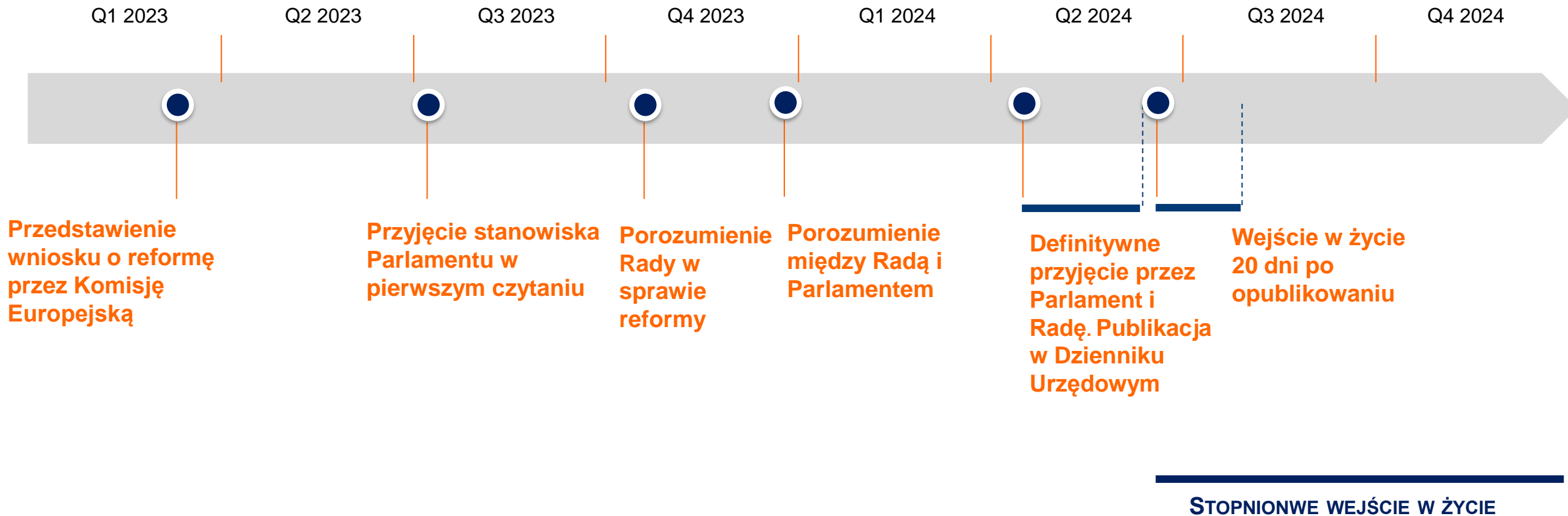
Rynek dnia
bieżącego
- Notowania
ciągłe (SIDC)
- Aukcje (nie
dotyczy Polski)

Rynek
elastyczności
(platforma
LocalFlex)

Gwarancje
pochodzenia
(GoO z obszaru
AiB)

Kontekst wprowadzenia reformy EMD

Proces legislacyjny reformy rynku energii elektrycznej

Wybrane zmiany na rynkach krótkoterminowych i terminowych

Kontrakty krótkoterminowe

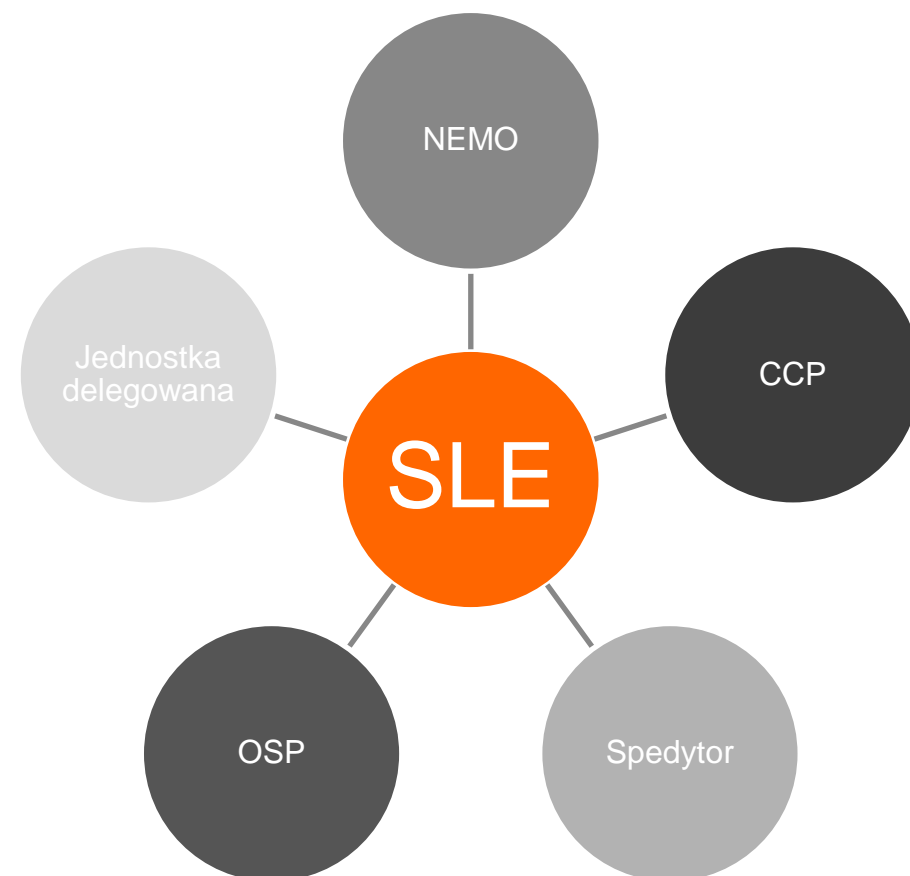
- Próba wprowadzenia « Single Legal Entity »
- Warunki obrotu na rynkach lokalnych
- Informacje w podziale na jednostki wytwórcze
- Czas zamknięcia bramki na rynku intraday

Rynki terminowe

- Wirtualne regionalne huby
- PPAs
- CfDs

Single Legal Entity (SLE)

- › Początkowy tekst zaproponowany przez Komisję Europejską dawał możliwość wyznaczenia przez OSP i NEMO **jednego podmiotu**, który organizowałby zarządzanie zintegrowanymi rynkami dnia następnego i dnia bieżącego.
- › 16 NEMO wyrazili w liście otwartym swoje krytyczne stanowisko względem stosowności tej propozycji:
 - Wdrożenie SLE oznaczałoby centralizację funkcji operatora łączenia rynków (MCO).
 - SLE oznaczałoby jeden dodatkowy podmiot, **mało świadomy kwestii regionalnych**
 - Do tej pory nie zdarzyła się żadna krytyczna awaria funkcji MCO.
 - Bezpieczeństwo operacyjne wynika z powtarzalności operacji, która wykracza poza posiadanie koordynatora i jednego rezerwowego.
 - Pojedynczy podmiot MCO oznaczałby pojedynczy punkt awarii - każdy incydent miałby daleko idące konsekwencje
- › **Finalnie ten zapis został usunięty. Jednak w zakresie odpowiednich kodeksów sieci przewidziano różne opcje zarządzania.**

Warunki obrotu na rynkach lokalnych

- › Parlament chciał ograniczyć swobodny obrót produktami spotowymi, wprowadzając zakaz obrotu produktami lokalnymi: *“NEMO nie powinni organizować obrotu produktami dnia następnego i dnia bieżącego lub produktami o podobnych cechach poza jednolitym łąčeniem rynków dnia następnego i dnia bieżącego”**.
- › Finalny tekst porozumienia wyłącza z zakresu zakazu obrotu produktami day-ahead poza jednolitym łąčeniem rynków dnia następnego, obroty które odbywają się wcześniej niż godzinę przed zamknięciem bramki i.e. 11.00 (pierwszy fixing o godz. 10). Ponadto, te restrykcje obowiązują tylko i wyłącznie produkty day-ahead i intraday lub produkty o tych samych cechach.

Takie restrykcyjne podejście do obrotu na rynku day-ahead byłoby równoznaczne z zakazem obrotu na pierwszym fixingu w Polsce.

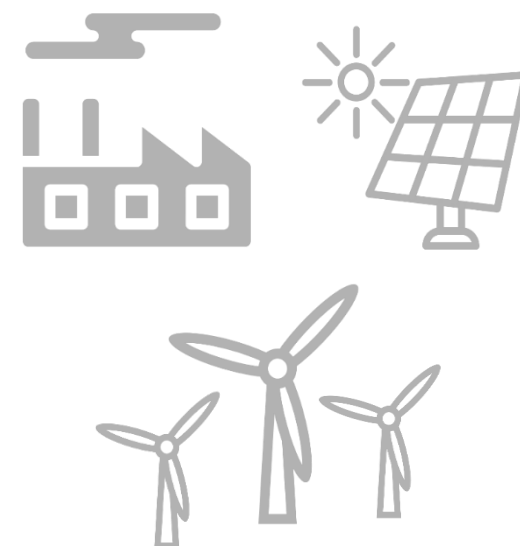
EPEX SPOT prowadzi dogłębną analizę skutków tych nowych zapisów.

Podział na jednostki wytwórcze a unit-based bidding

- › Parlament Europejski zaproponował również w ramach reformy EMD, że uczestnicy rynku powinni w stosownych przypadkach przekazywać informacje według jednostek wytwórczych, bez uszczerbku dla przedstawiania ofert zgodnie z odpowiednimi ramami w każdym państwie członkowskim.
- › Stanowisko EPEX : uczestnicy rynku powinni mieć swobodę kształtowania swoich ofert w sposób, który ma największy sens dla osiągnięcia ogólnego optimum ekonomicznego.

Czas zamknięcia bramki na rynku intraday

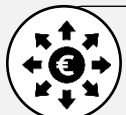
- › NEMO umożliwiają uczestnikom rynku obrót energią elektryczną w czasie jak najbardziej zbliżonym do czasu rzeczywistego i przynajmniej do czasu zamknięcia bramki dla międzystrefowego rynku dnia bieżącego. Od 1 stycznia 2026 r. czas zamknięcia bramki nie może być dłuższy niż 30 minut przed czasem rzeczywistym, z możliwymi odstępstwami podlegającymi uzasadnieniu przez OSP i autoryzacji przez krajowe organy regulacyjne (NRA).

› intraday

Rynki terminowe

- Komisja ma przeprowadzić ocenę skutków ewentualnych środków służących do poprawy na rynkach terminowych. Ta ocena skutków obejmuje między innymi ewentualne wprowadzenie **regionalnych wirtualnych hubów** na rynkach terminowych.
- Regionalne wirtualne huby miałyby odzwierciedlać zagregowaną cenę kilku obszarów rynkowych i zapewniać cenę referencyjną.
- Stanowisko Grupy EEX:

Regionalne wirtualne huby mogą być oferowane przez giełdy już dziś, dlatego nie ma potrzeby interwencji regulacyjnej.

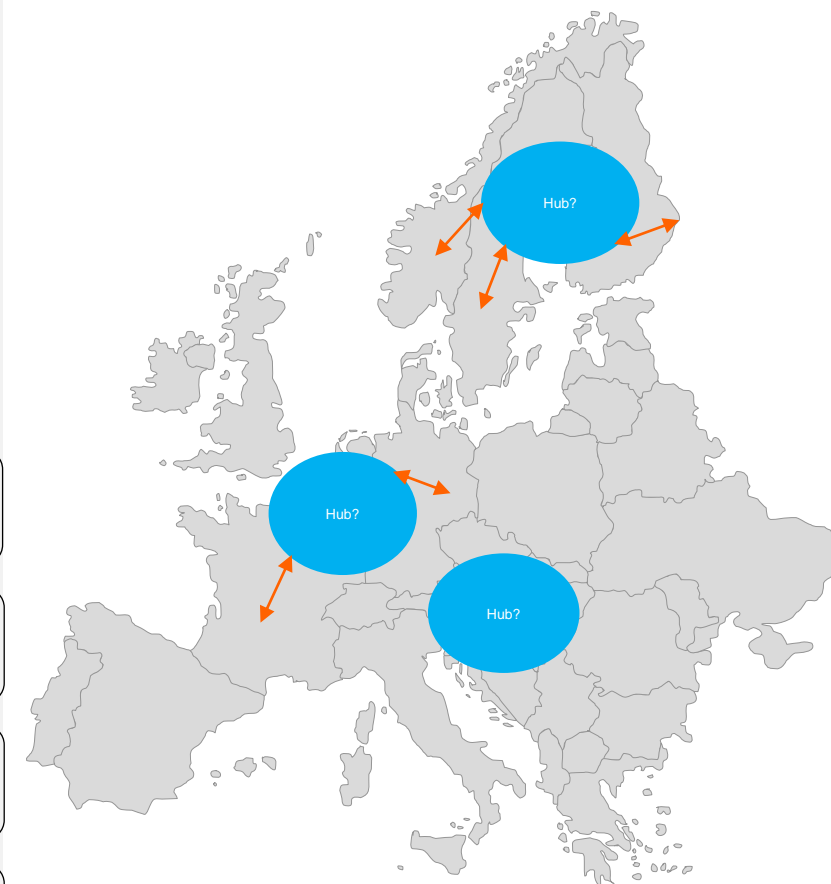
Zmiana obecnych stawek LTTR* na LTTR między strefami a hubem mogłaby znacząco zakłócić istniejące, dobrze funkcjonujące huby handlowe.

Regionalne wirtualne huby mogą łączyć płynność, ale są podatne na ograniczenia fizyczne (np. kraje nordyckie), wymagają dodatkowych długoterminowych zabezpieczeń (10 lat zamiast 3) i zwiększają złożoność handlu.

Ocena płynności rynku terminowego powinna obejmować nie tylko strukturę rynku, ale także czynniki zewnętrzne hamujące płynność, np. nierynkowe systemy wsparcia, niepewność polityki i wymogi dotyczące zabezpieczeń.

PPAs i CfDs

- » Reforma przewiduje promowanie długoterminowych umów zakupu energii elektrycznej.
- » Przewidziana jest możliwość wprowadzania instrumentów gwarancji by zmniejszyć ryzyko finansowe związane z niewykonaniem płatności przez odbiorcę w ramach PPA.
- » Wprowadza się obowiązek konstruowania systemów bezpośredniego wsparcia za pomocą dwukierunkowych kontraktów różnicowych (CfDs) lub odpowiadających im systemów wywołujących te same skutki.
- » Te mechanizmy wsparcia odnoszą się do wsparcia dla inwestycji w nowe jednostki wytwarzania energii odnawialnej, geotermalnej, wodnej i jądrowej.
- » CfD będą podlegać ocenie Komisji zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy państwa.

Ceny rynkowe EEX zapewniają wiarygodne referencje cenowe. Deweloperzy projektów i nabywcy PPA mogą oszacować swoje wyceny na podstawie cen hurtowych EEX.

Konstrukcja CfDs musi zapewniać uczciwą konkurencję i nie naruszać płynności rynku. Instrumenty powinny być zaprojektowane w taki sposób, aby mogły zachować bezpośrednie połączenie z rynkiem spot, zapewniając tym samym, że uczestnicy rynku nie działają w oderwaniu od bieżących cen na rynkach krótkoterminowych. Ostateczny wpływ będzie zależał od wdrożenia na poziomie krajowym.

Dziękuję za uwagę

EPEX SPOT Paris

5 boulevard Montmartre
75002 Paris
France
Tel +33 1 73 03 96 00
info@epexspot.com

EPEX SPOT London

11 Westferry Circus
Canary Wharf
London E14 4HE
United Kingdom

EPEX SPOT Bern

Marktgasse 20
3011 Bern
Switzerland

EPEX SPOT Amsterdam

Quarter Plaza
Transformatorweg 90
1014 AK Amsterdam
The Netherlands

EPEX SPOT Berlin

Regus Berlin - The Chancellor Office
Rahel-Hirsch-Straße 10
10557 Berlin
Germany

EPEX SPOT Brussels

Treesquare, Square de Meeus 5-6
1000 Bruxelles
Belgium

EPEX SPOT Wien

Mayerhofgasse 1/19
1040 Wien
Austria

Joanna CAP
Public & Regulatory
Affairs Manager
j.cap@epexspot.com